

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	954 - 04 - 137
Дата	25 / 07 2010 г.

ЧРЕЗ
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

54
14
X

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
КОМИСИЯТА ПО
ЕНЕРГЕТИКА
Г-Н ВАЛЕНТИН НИКОЛОВ

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН НИКОЛОВ,

На основание чл. 83, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме предложения между първо и второ гласуване за изменение и допълнение в Законопроекта за изменение и допълнение на Закона за енергетиката, вх. № 954-01-43, както следва:

В подразделението Преходни и заключителни разпоредби се създават нови § :

I. Нов § В Закона за водите се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 118ж се създава нова ал. 2 със следното съдържание:

“(2) Забраните по чл.118ж, ал.1, т.1, т.4 и т.5 не се прилагат относно:

1. водоземане за ВЕЦ, за реализацията на които до 9 август 2010 г. включително са издадени необходимите решения и разрешителни по реда на приложимото екологично законодателство и същите не са прекратени или отменени;

2. водоземане за ВЕЦ, които са издадени разрешения за строеж и/или такива, изградени и въведени в експлоатация преди отказа за продължаване на действието, прекратяване на действието или отнемане на някое от решенията и/или разрешителните, необходими за реализацията им.

Следващите алинеи на чл.118ж, се преномерират съответно.

2. В § 146 от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за водите, обн. ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм. и доп. ДВ бр.5 от 2018 год. се правят следните изменения и допълнения:

2.1. В ал. 2, след думите „посочените в ал. 1“ се добавят думите „и в чл.118ж, ал. 2“.

2.2. Създават се нови ал. 3 - 5:

“(3) Разрешава се изменение и продължаване по чл. 78, ал. 3, продължаване по чл. 78, ал. 2 или преиздаване на разрешителното по чл. 79, ал. 3 за титуляри на разрешителни за водоземане по 118ж, ал. 2 от настоящото изменение на закона, в случай, че спазват въведените в разрешителните им условия и предписанията на органа по чл. 52 ЗВ.

(4) Отнемането, прекратяването или отказа за продължаване на крайния срок на действието на някое от решенията и/или разрешителните, необходими за реализацията на водоземане за ВЕЦ и за които административният акт за отнемането, прекратяването или отказа за продължаване на крайния срок на действието не е влязъл в сила, се преразглежда от органа по чл. 52 при спазване на изключенията по чл. 118ж, ал. 2 след подадено искане от страна на титуляра на правата.

(5) В случай, че административен акт за отказ за продължаване на крайния срок на действието на разрешително за водоземане е влязъл в сила и правното основание за издаването му е разпоредбата на 118ж, ал.1, т.1, т. 4 или т.5, в срок до шест месеца от приемането на това изменение на закона, правоимащите лица по чл.118ж, ал. 2, т. 2 имат право да подадат ново искане за продължаване на действието пред органа по чл. 52. При произнасяне по така подаденото искане съответно се прилага чл. 78, ал. 2, при спазване на изключенията по чл. 118ж, ал. 2.“.

II. В Закона за концесиите, обн. ДВ, бр. 96 от 2017 год., в сила от 02.01.2018 год., в Преходните и заключителните разпоредби, § 10 се отменя.

МОТИВИ

Предлаганите промени в Закона за водите (ЗВ), като част от преходните и допълнителни разпоредби на Закона за енергетиката, е изготвен с цел усъвършенстване на законодателството в областта на ползване на водния ресурс на страната обвързано с целите за устойчиво и балансирано развитие на енергийната индустрия и с целите за опазване и защита на околната среда. Предложението за изменение е насочено към отстраняване на недооценен законодателен пропуск, свързан с нарушение на придобити по съответния законов ред права за водовземане от повърхностни водни обекти, позволяващи производство на възобновяема електрическа енергия.

Засегнати са всички производители на електрическа енергия от ВЕЦ, въведени в експлоатация след 09.08.2010 год.¹ Следва да се отбележи, че всички те са придобили своите права при равни условия, в рамките на разрешителния режим на Закона за водите, от компетентен орган и при спазване на законовите изисквания. В този смисъл определянето на датата 09.08.2010 год. като граница, кои от тях могат да продължат да разработват правата си и кои не, е неравноправен критерий, който пречи на устойчивото развитие на пазара в България, доколкото не са отчетени конкретни обстоятелства следващи от и във връзка със законовата рамка и конкретната фактическа обстановка. Така например, въвеждайки посочената дата като разграничителен критерий не е дооценено колко и кои проекти за изграждане на ВЕЦ с действащи разрешителни ще бъдат засегнати, нито е отчетена степента на развитие на всеки отделен проект, както и какви са възможните законодателни решения, така че едновременно да не се накърняват законово придобити права и да се защитят целите за опазване на околната среда, които

¹ Съгласно §10 от ПРЗ на Закона за концесиите (ЗК), обн. ДВ, бр. 96 от 2017 год., в сила от 02.01.2018 год., ВЕЦ въведени в експлоатация към 9 август 2010 год. не се засягат от ограниченията предвидени в Закона за водите по отношение на зоните за защита на водите.

изменението на ЗВ обн. ДВ бр.61 от 06 август 2010 год., влязло в сила на 09 август 2010 год. предвижда.

Съгласно наличните секторни данни близо 210 МВт е общата инсталираната мощност на около 70 бр. ВЕЦ, които са застрашени от отнемане на разрешителните им за водовземане и ползване на воден обект, предвид факта на въвеждането им в експлоатация след датата 09 август 2010 год., каквото е изискването на закона за да водовземат за целите на производство на енергия. Около 23 броя са действащите разрешителни за водовземане, реализацията на които (довършване на строителството и въвеждането в експлоатация) би увеличило енергията от ВЕИ с около 20 МВт нови мощности.

Съгласно наличната информация, засегнати от законовите поправки на чл.118ж от ЗВ и §10 от ЗК, в сила от 02.01.2018 год. са²:

Статус ВЕЦ, попадащи в обхват на чл.118 ж ЗВ	Бр.	МВт
ВЕЦ Цанков Камък (в експлоатация след 09.08.2010г.) ³	1	86,40
Други работещи ВЕЦ (в експлоатация след 09.08.2010г.)	67	120,00
Работещи ВЕЦ, с отнето разрешително с висящ съдебен процес	2 2	1,40 3,00
Изградени, но невъведени в експлоатация, с действащо разрешително по ЗВ	21	17,00
Неизградени ВЕЦ с действащи (не отнети) РВ		
Обща мощност засегнати, работещи ВЕЦ		207,80
Обща мощност засегнати неизградени / не въведени ВЕЦ		20,00

Не следва да се пропуска, че ВЕЦ снабдени с разрешение за строеж отговарят на изискванията на екологичното законодателство, тъй като условие на чл. 148, ал. 8 от Закона за устройство на територията е издаването от компетентния орган на строително разрешение да са предхожда от влязло в сила решение по ОВОС или решение, с което е

² Представените данни са набирани от публични източници и информация от участниците във ВЕЦ сектора.

³ ВЕЦ Цанков Камък е потенциално засегнат, тъй като е пуснат в експлоатация след 09.08.2010г. При бъдеща ревизия на Планове за управление на речните басейни (ПУРБ), респ. на защитените зони по ЗВ, водовземното съоръжение на централата може да попадне в обхвата на забраната на чл. 188ж от ЗВ.

преценено, че не е необходимо да се извършва оценка по ОВОС, съобразно приложимото енергийно законодателство – Закон за опазване на околната среда и Закон за биологичното разнообразие. В този смисъл, ВЕЦ с разрешение за строеж отговарят на изискванията на действащото законодателство. Подобен извод е направен и в Четвърти национален доклад по изпълнение на НПДЕВИ.⁴

Следва да се има предвид водещата роля на ВЕЦ за изпълнението на националните цели за дял на ВЕИ от брутно вътрешно потребление на електроенергия при най-нисък разход за обществото в сравнение останалите видове ВЕИ. Съгласно Четвъртият национален доклад за напредъка на България в насърчаването и използването на енергията от ВЕИ от декември 2017 год., наличен на страницата на Министерство на енергетиката (МЕ), общият принос на ВЕЦ за инсталирана мощност и електропроизводството от ВИ в България за постигане на целите за 2020 год. е 3223 MW, съответно 4 218 GWh , включително ПАВЕЦ. Видно от доклада, по данни на МОСВ, в посочените отчетни стойности са включени и 14 (четиринадесет) броя ВЕЦ, които са изградени и въведени в експлоатация в периода 2015 – 2016 год., като 8 (осем) от тях са в защитени зони . С оглед въведената гранична дата 09 август 2010 год., следва, че и тези посочени ВЕЦ, които са отчетени като част от програмата за изпълнение на заложените от НПДЕВИ цели за енергия произведена от ВЕИ са такива, спрямо които ограничението на чл.118ж, ал.1, т.4 ЗВ важи, т.е. спрямо тях ЗВ не позволява водоземане за производство на енергия. От друга страна, следва да се вземе предвид и Проекта за интегриран план в областта на енергетиката и климата на България, наличен на страницата на МЕ, съгласно, който прогнозните криви за инсталирана мощност и за производство на електрическа енергия от ВЕЦ за периода от 2020 год. до 2030 год. са 3232 Mw, съответно 4 294 GWh . Т.е. видно е от така посочените статистически и прогнозни данни, че с производството от ВЕЦ в защитени зони е отчетен напредък пред Европейската комисия на заложените в НПДЕВИ цели, както и че за периода до 2030 год. са налице прогнозни нива, които следва да бъдат достигнати за да се изпълнят поетите ангажименти.

⁴ стр.69/79, Приложение 2, Общи мерки от Четвърти национален доклад по изпълнение на НПДЕВИ.